

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky v súlade s uzneseniami vlády Slovenskej republiky č. 469 z 10. októbra 2018 a č. 491 z 2. októbra 2019 vypracovalo návrh zákona o centrálnom registri účtov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Hlavným cieľom návrhu zákona je transpozícia čl. 32a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19. 6. 2018) (ďalej len „V. AML smernica“), ako aj transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1153, ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2000/642/SVV (Ú. v. EÚ L 186, 11. 7. 2019) (ďalej len „informačná smernica“).

V návrhu sú tiež zohľadnené odporúčania výboru Rady Európy MONEYVAL vyplývajúce z jeho piatej hodnotiacej správy o vykonávaní opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v Slovenskej republike a revidované odporúčania FATF (Finančný akčný výbor skupiny G7) z februára 2012, ktoré reagujú na neustály vývoj v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Návrh zároveň reflektuje požiadavky Európskej komisie na nesprávnu transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 141, 5. 6. 2015) v platnom znení (ďalej len „IV. AML smernica“).

Z vyššie uvedených smerníc vyplynula požiadavka na zriadenie centralizovaného automatizovaného mechanizmu, ktorý umožní oprávneným orgánom verejnej moci, ktorých okruh vychádza z informačnej smernice (napr. finančná spravodajská jednotka, orgány činné v trestnom konaní, súdy v trestnom konaní, spravodajské služby), včasnú identifikáciu majiteľov a disponentov bankových účtov alebo platobných účtov, vrátane bezpečnostných schránok, čo je nevyhnutným predpokladom zvýšenia efektivity pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní alebo stíhaní páchatel'ov závažných trestných činov, resp. následného zaistenia majetku a výnosov z trestnej činnosti.

V tejto súvislosti boli identifikované dve alternatívy technologického riešenia danej problematiky, a to zriadenie centrálneho registra účtov alebo využitie elektronického systému vyhľadávania údajov. Po dôkladnej analýze prínosov týchto dvoch variant, ako aj na základe odporúčaní Európskej komisie a po vzore väčšiny členských štátov EÚ, bolo rozhodnuté o zriadení centrálneho registra účtov (systém on-line). Táto alternatíva je z hľadiska predpokladaných prínosov najvýhodnejšia, oproti vyhľadávaciemu systému v sebe kumuluje niekoľko výhod, ide predovšetkým o rýchlosť a bezpečnosť získania informácií, jednoduchosť zasielania dotazov, vylúčenie potreby formou plošného dotazu osloviť všetky finančné inštitúcie, ktoré tak nie sú nútené prijímať nákladné personálne a technické

opatrenia zaručujúce aspoň čiastočne prijateľné časové limity pre vybavenie dotazu. Centrálny register účtov predstavuje dlhodobé, komplexné a systémové riešenie aj s ohľadom na predpokladané zvyšovanie počtu žiadostí príslušných orgánov členských štátov EÚ a zaťažovanie finančných inštitúcií s okamžitým vybavovaním žiadostí, keďže registre účtov sa majú v budúcnosti v rámci EÚ vzájomne prepojiť.

Správcom a prevádzkovateľom centrálneho registra účtov bude ministerstvo financií, ktoré vydá všeobecne záväzný právny predpis upravujúci podrobnosti o náležitostiach, štruktúre a formáte zasielaných informácií na zápis do centrálneho registra účtov, ako aj ďalšie podrobnosti o spôsobe odovzdávania údajov.

Zmenami a doplnením zákona č. 297/2008 Z. z. dôjde zároveň k úprave a sprecizovaniu existujúcich pravidiel zameraných na predchádzanie legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu. Návrh však iba modifikuje niektoré čiastkové aspekty tak, aby boli splnené požiadavky správnej a úplnej transpozície IV. a V. AML smernice a odporúčania výboru Rady Európy MONEYVAL.

Zmenami v zákone o bankách sa previaže navrhovaná právna úprava o centrálnom registri účtov s právnou úpravou bankového tajomstva a zefektívni sa komunikácia medzi bankami a oprávnenými orgánmi. Návrh zákona obsahuje tiež súvisiace zmeny v zákone o cenných papieroch a zákone o finančnej správe.

Prijatie navrhovaného zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy (pozitívne aj negatívne), na informatizáciu (pozitívne), na podnikateľské prostredie (pozitívne aj negatívne); uvedené vplyvy sú popísané v doložke vybraných vplyvov. Návrh nebude mať vplyv na životné prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Účinnosť zákona sa navrhuje vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu na 1. máj 2022.

B. Osobitná časť

K čl. I

K § 1 (Predmet úpravy)

Navrhovaná úprava predstavuje transpozíciu čl. 32a V. AML smernice, ako aj transpozíciu informačnej smernice.

Účelom zákona je zriadenie a úprava práv a povinností súvisiacich s prevádzkou centrálného registra účtov (ďalej len „register“), ktorý umožní oprávneným orgánom verejnej moci prístup k informáciám o majiteľoch, disponentoch bankových účtov alebo platobných účtov, nájomcoch a disponentoch bezpečnostných schránok, ako aj o konečných užívateľoch výhod. Zriadenie registra je nevyhnutným predpokladom zvýšenia efektivity pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní alebo stíhaní páchatel'ov závažných trestných činov, resp. pri následnom zaistení majetku a výnosov z trestnej činnosti. Dôvodom zriadenia registra je skutočnosť, že v súčasnosti pri komplikovanom a neefektívnom spôsobe získavania informácií od finančných inštitúcií (klasické dožiadanie v listinnej podobe, kedy finančná inštitúcia doručí odpoveď spravidla do 30 dní, momentálne je priemerná doba vybavovania dožiadaní cca 2 mesiace a viac) dochádza často k zmareniu účelu jednotlivých konaní či procesov, ktoré vedú príslušné štátne orgány. Zmyslom právnej úpravy je teda zabezpečiť rýchly prístup k uvedeným informáciám pre tie orgány verejnej moci, ktoré ich pre svoju efektívnu činnosť potrebujú získať v čo najkratšom čase.

V tejto súvislosti boli identifikované dve alternatívy technologického riešenia danej problematiky, a to zriadenie centrálného registra účtov alebo využitie elektronického systému vyhľadávania údajov. Po dôkladnej analýze prínosov týchto dvoch variant, ako aj na základe odporúčaní Európskej komisie a po vzore väčšiny členských štátov Európskej únie sa pristúpilo k zriadeniu centrálného registra účtov, ktorého správcom bude ministerstvo financií. Táto alternatíva je z hľadiska predpokladaných prínosov najvýhodnejšia, oproti vyhľadávaciemu systému v sebe kumuluje niekoľko výhod, ide predovšetkým o rýchlosť a bezpečnosť získania informácií, jednoduchosť zasielania dotazov, vylúčenie potreby formou plošného dotazu oslovovať všetky finančné inštitúcie.

Systém registra bude spracovávať základné identifikačné údaje o majiteľoch alebo disponentoch bankových alebo platobných účtov, vrátane nájomcov bezpečnostných schránok a účtoch majiteľov cenných papierov. Spracovanie spočíva v súhrnnom vyhľadávaní účtov a s nimi spojených údajov vo všetkých finančných inštitúciách k osobám, ktoré sú predmetom zákonného záujmu žiadateľov. Tento záujem je jednoznačne vymedzený príslušnými právnymi predpismi v oblasti trestného či daňového konania, ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu alebo predpismi upravujúcimi pôsobenie spravodajských služieb, teda jednoznačne na účely, ktoré predstavujú významný záujem štátu. Oprávnení žiadatelia pritom nebudú dostávať iné informácie ako tie, ktoré už v súčasnosti môžu od finančných inštitúcií žiadať. Návrhom sa nemení súčasné postavenie žiadateľov o informácie od finančných inštitúcií, vytvára sa len nový nástroj, ktorý predstavuje podstatne modernejší a rýchlejší technologický postup získavania údajov.

Centrálny register účtov predstavuje dlhodobé, komplexné a systémové riešenie aj s ohľadom na predpokladané zvyšovanie počtu žiadostí príslušných orgánov členských štátov Európskej

únie a zaťažovanie finančných inštitúcií s okamžitým vybavovaním žiadostí, keďže registre účtov sa majú v budúcnosti v rámci Európskej únie vzájomne prepojiť.

K § 2 (Vymedzenie základných pojmov)

K písm. a): Zavádza sa pojem „finančná inštitúcia“, ktorá vymedzuje súhrnné označenie subjektov povinných poskytovať údaje do registra, ktorých rozsah vychádza zo subjektov oprávnených poskytovať platobné služby podľa § 2 ods. 3 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách pokiaľ vedú, resp. môžu viesť účty pre klientov (t. j. napr. platobné inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí a obdobné zahraničné osoby poskytujúce platobné služby na území Slovenskej republiky). Vzhľadom k tomu, že register bude obsahovať aj údaje o účtoch majiteľov cenných papierov, finančnou inštitúciou sa rozumie aj obchodník s cennými papiermi a pobočka zahraničného obchodníka s cennými papiermi. Kvôli osobitosti ich postaveniu tento pojem nezahŕňa Národnú banku Slovenska ani centrálny depozitár cenných papierov.

K písm. b): „Účtom“ je najmä platobný účet, ktorým sa rozumie bežný účet alebo iný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb na meno a priezvisko, ak ide o fyzickú osobu, obchodné meno alebo názov, ak ide o právnickú osobu, jedného alebo viacerých používateľov platobných služieb, ktorý sa používa na vykonávanie platobných operácií. Účtom sa takisto rozumie aj účet stavebného sporenia, ktorý nenapĺňa definíciu platobného účtu alebo vkladového účtu, ako aj účet majiteľa zaknihovaného cenného papiera, ktorý sa vedie podľa zákona o cenných papieroch.

Na účely tohto zákona sa teda účtom rozumejú klientske účty všetkých typov, ktoré finančné inštitúcie vedú pod rôznymi názvami, napr. účet obchodný, bežný, sporiaci, termínovaný, vkladový, správcovský účet, majetkový účet a pod. Zákon sa nevzťahuje na tzv. vnútorné účty, ktoré slúžia iba na prevádzkové účely banky, ani na účty, ktoré banka vedie pre inú finančnú inštitúciu v postavení svojho klienta (korešpondenčné účty, tzv. nostro, vostro, loro účty, ktoré sa využívajú predovšetkým v zahraničnom platobnom styku).

Register bude obsahovať základné informácie o finančných produktoch, ktoré sú potrebné z hľadiska jeho účelu (zefektívnenie boja proti praniu špinavých peňazí a inej trestnej činnosti), pričom ide o obsahovo príbuzné produkty. V. AML smernica nehovorí len o IBAN účtoch, ale aj o platobných účtoch, pričom tiež výslovne umožňuje spracúvanie iných informácií, ak to členské štáty považujú za potrebné (čl. 32a ods. 4). Prax z iných štátov, kde takéto registre už majú dlhodobo zavedené, ukazuje, že takýto rozsah je štandardný a opodstatnený (viď napr. Kontenregister- und Konteneinschaugesetz v Rakúsku či zákon o centrálnej evidencii účtů v Českej republike).

K písm. c): Pod pojmom „klient“ sa rozumie majiteľ účtu alebo osoba, ktorá je oprávnená nakladať s peňažnými prostriedkami na účte, nájomca bezpečnostnej schránky, osoba, ktorá je oprávnená disponovať s obsahom bezpečnostnej schránky a osoba, ktorá koná v mene týchto osôb. Návrh právnej úpravy v súlade s V. AML smernicou teda za klienta považuje aj osobu, ktorá doloží dokumenty preukazujúce oprávnenie konať v mene klienta.

K § 3 (Zriadenie)

Vymedzuje sa obsah registra a jeho charakter ako informačného systému verejnej správy sui generis, ktorý je zriaďovaný pre potreby významnej časti orgánov verejnej moci na účely

uľahčenia ich prístupu k požadovaným údajom. Register bude obsahovať údaje o účtoch vedených bankami na území Slovenskej republiky, účtoch označených v súlade s pravidlami medzinárodnej štandardizácie (IBAN) vedených inými finančnými inštitúciami ako bankami na území Slovenskej republiky a bezpečnostných schránkach prenajímaných bankami na území Slovenskej republiky. Register bude obsahovať aj údaje o účtoch majiteľov cenných papierov vedených obchodníkmi s cennými papiermi. Register teda bude predstavovať logicky jednotný, komplexný a dátovo konzistentný zdroj údajov o vyššie uvedených účtoch a bezpečnostných schránkach.

Bezpečnostná schránka nie je pojmovo vymedzená v slovenskom právnom poriadku ani v V. AML smernici napriek tomu, že tieto predpisy uvedený pojem používajú. Vecne možno bezpečnostnú schránku vymedziť ako uzamykateľný priestor v úschovnom objekte príslušnej pobočky banky, ktorým je komorový alebo skriňový trezor inštalovaný v miestnosti pre trezory slúžiaci na uloženie cenných vecí, listín alebo iných hodnotných predmetov bez ohľadu na to, či je nájomca alebo oprávnená osoba klientom banky. Oprávnenou osobou sa rozumie fyzická osoba splnomocnená nájomcom bezpečnostnej schránky k prístupu k schránke alebo k prevzatíu kľúča od schránky, príp. prístupovej karty. Vzhľadom k tomu, že identifikačné číslo bezpečnostnej schránky nemá jednotný formát, do registra sa bude poskytovať údaj zabezpečujúci jednoznačné označenie bezpečnostnej schránky. Správa a prevádzka registra sa zveruje ministerstvu financií.

K § 4 (Zapisovanie údajov)

K ods. 1: V. AML smernica vyžaduje evidenciu osôb vlastniacich alebo kontrolujúcich platobné a bankové účty. Navrhuje sa ustanoviť rozsah údajov, ktoré budú do registra zapisované, vrátane ich zmien. Jednotlivé položky predstavujú komplex informácií, ktoré budú o účtoch, resp. bezpečnostných schránkach v registri vedené. Ide o údaje, ktoré finančná inštitúcia získa v rámci identifikácie klienta podľa § 7 AML zákona, resp. osobitných právnych predpisov upravujúcich činnosť konkrétnych finančných inštitúcií.

Rozsah údajov o klientoch a konečných užívateľoch výhod, ktoré budú finančné inštitúcie poskytovať do registra je explicitne uvedený v predmetnom ustanovení s tým, že ide len o minimálne údaje potrebné na identifikáciu osoby.

Pri fyzickej osobe (či je v postavení majiteľa alebo disponenta účtu, konečného užívateľa výhod, nájomcu bezpečnostnej schránky alebo osoby oprávnenej konať v ich mene) budú vedené nasledovné údaje - meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené a adresa trvalého pobytu alebo iného pobytu.

V prípade fyzickej osoby – podnikateľa aj obchodné meno, adresa miesta podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené. Adresou pobytu fyzickej osoby je adresa pobytu, ktorú klient uviedol pri jeho identifikácii. Keďže v praxi sa vyskytujú situácie, kedy klient uvedie viaceré adresy (napr. trvalého alebo prechodného pobytu prípadne adresy, kde sa klient zdržiava) do registra sa budú zapisovať všetky známe adresy klienta.

Pri právnickej osobe bude evidovaný názov alebo obchodné meno, adresa sídla a identifikačné číslo. Pri zahraničných právnických osobách možno využiť obdobné číslo pridelené v zahraničí, prípadne „medzinárodný identifikátor právnickej osoby“, ktorý je jedinečným 20-miestnym kódom, ktorý je pridelený obchodným spoločnostiam vykonávajúcim finančné operácie a je definovaný podľa štandardu ISO 17442 „Financial services - Legal

Entity Identifier (LEI). Každý LEI definuje jeden subjekt (nie fyzickú osobu), ktorá je založená podľa práva akejkoľvek jurisdikcie, pričom zámerom LEI je nezameniteľná celosvetová identifikácia právnickej osoby.

Do registra sa bude zapisovať aj dátum vzniku a zániku oprávnenia klienta na nakladanie s peňažnými prostriedkami na účte, resp. oprávnenia nájomcu a disponenta k užívaniu bezpečnostnej schránky.

V súlade s čl. 32a V. AML smernice sa do registra bude zapisovať aj dátum založenia účtu alebo začatia prenájmu bezpečnostnej schránky vrátane dátumu zrušenia účtu alebo ukončenia prenájmu bezpečnostnej schránky. Register bude obsahovať aj údaje o konečnom užívateľovi výhod v prípade bezpečnostnej schránky, keďže ide o relevantné informácie, ktoré banky podľa AML zákona musia mať k dispozícii.

K ods. 2 a 6: Zápis nových údajov, ich zmien alebo opráv skôr zapísaných údajov budú finančné inštitúcie vykonávať elektronicky, diaľkovým prístupom, na báze denných dátových balíkov, a to najneskôr do konca nasledujúceho dňa za predchádzajúci deň. Finančná inštitúcia teda každý deň po vykonaných zmenách vo vlastnej evidencii oznámi do registra všetky nové zapísané údaje (napr. uzatvorenie obchodného vzťahu) alebo ich zmeny (napr. v osobe disponenta alebo konečného užívateľa výhod), ale aj opravy, ku ktorým došlo na základe zistenia finančnej inštitúcie alebo z iniciatívy klienta. Podrobnosti o náležitostiach, štruktúre, formáte zasielaných údajov na zápis do registra, ako aj o spôsobe odovzdávania údajov ustanoví vykonávací predpis, ktorý vydá ministerstvo financií.

V prípade nesplnenia oznamovacej povinnosti finančnej inštitúcie voči registru pôjde o správny delikt, za ktorý bude možné uložiť pokutu až do výšky 500 000 eur a v prípade opakovaného alebo závažného porušenia až do výšky 1 000 000 eur (vid' § 9).

K ods. 3: Povinnosť zasielať údaje o účtoch vedených pre svojich klientov do registra sa primerane vzťahuje aj na Národnú banku Slovenska a centrálny depozitár cenných papierov. Táto povinnosť sa nevzťahuje na účty, ktoré Národná banka Slovenska zriaďuje podľa osobitných predpisov alebo na základe zmluvného vzťahu s medzinárodnými inštitúciami (napr. pre Európsku komisiu). Ide o účty, ktoré národná banka zriaďuje ako menová autorita alebo ako prevádzkovateľ platobných systémov (napr. účet vedený pre Štátnu pokladnicu, resp. pre iné právnické osoby: Kancelária rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Garančný fond investícií alebo Fond ochrany vkladov). Taktiež budú z registra vyňaté účty vedené pre iné finančné inštitúcie (napr. účty vedené v súvislosti s TARGET službami, ktorými sú PM účty na účely zúčtovania platieb účastníkov TARGET2, T2S DCA účty na účely obchodov s cennými papiermi a TIPS DCA účty na účely okamžitých platieb).

K ods. 4: Vzhľadom na to, že zapisovanie údajov do registra prebieha v záujme maximálnej rýchlosti úplne automatizovane a správca systému nemá možnosť vykonávať priebežnú kontrolu správnosti a úplnosti zapisovaných údajov, ustanovuje sa, že ministerstvo financií nekontroluje správnosť a úplnosť údajov pri ich poskytovaní finančnými inštitúciami na zápis do registra a nenesie zodpovednosť za správnosť a úplnosť takto prijatých údajov. Naopak, za správnosť a úplnosť údajov pri poskytovaní údajov na zápis do registra zodpovedá finančná inštitúcia, Národná banka Slovenska alebo centrálny depozitár cenných papierov. Nesplnenie tejto povinnosti môže byť sankcionované podľa § 9 návrhu zákona. Pritom však platí, že za správne sa považujú tie údaje, ktoré finančná inštitúcia uchováva vo svojom informačnom systéme a ktoré získala od svojho klienta. V praxi totiž tieto subjekty nemajú dosah na

správnosť údajov, ak im ich zmenu klient neoznámí. Platí predpoklad, že údaje v systéme, ktoré subjekt získal od svojho klienta sú považované za správne a úplné.

K ods. 5: Lehota uchovávania údajov sa navrhuje 10 rokov od 1. januára roku nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k zrušeniu účtu alebo skončeniu prenájmu bezpečnostnej schránky. Je to lehota v súlade s AML zákonom, ktorý predpokladá uchovávanie dokladov o vykonaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, resp. jeho obchodoch najviac na 10 rokov od skončenia zmluvného vzťahu s klientom alebo od vykonania konkrétneho obchodu. Pokiaľ ide o navrhovanú dobu uchovávania údajov, táto korešponduje aj so IV. AML smernicou, ktorá rovnako stanovuje lehotu uchovávania údajov až na 10 rokov.

Takisto z hľadiska faktických potrieb orgánov činných v trestnom konaní by doba uchovávania údajov mala prihliadať k premlčacím lehotám, ktorých uplynutím dochádza k zániku trestnej zodpovednosti za trestný čin. Vzhľadom k tomu, že informácie sa budú uchovávať v elektronickej podobe, nemalo by ísť o výraznejší technický alebo kapacitný problém.

K § 5 (Poskytovanie údajov)

K ods. 1: Podľa čl. 1 informačnej smernice každý členský štát určí spomedzi svojich orgánov s právomocami v oblasti predchádzania trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania príslušné orgány oprávnené na získanie prístupu k svojmu národnému centralizovanému registru bankových účtov a na vyhľadávanie v ňom. K uvedeným príslušným orgánom patria aspoň úrady pre vyhľadávanie majetku.

Navrhovaným ustanovením dochádza k transpozícii čl. 1 a 3 prvého bodu informačnej smernice, v zmysle ktorých sa ustanovuje okruh subjektov pôsobiach v oblasti predchádzania závažným trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania, ktorým bude umožnený prístup k údajom z registra. Rozsah subjektov a účely, na ktoré možno vyhľadávať údaje z centrálneho registra účtov, bol prevzatý z § 91 ods. 4 zákona o bankách, čiže oproti súčasnosti sa nijak nemení okruh orgánov ani účely, na ktoré môžu bezpečnostné a spravodajské orgány žiadať informácie tvoriace bankové tajomstvo v celom svojom obsahu (teda nielen základné identifikačné údaje, ku ktorým budú mať prístup cez centrálny register účtov). Uvedený prístup je dlhodobý aplikovaný napríklad aj v Rakúsku (Kontenregister- und Konteneinschaugesetz) či v Českej republike (zákon o centrální evidenci účtů). Proporcionalita je zachovaná o. i. vymedzením účelu, na ktoré možno žiadať údaje z centrálneho registra, pričom v tomto smere nedochádza k zmene či rozšíreniu oproti už v súčasnosti vymedzeným dôvodom na prelomenie bankového tajomstva v celom svojom obsahu.

Ako vyplýva z predmetného ustanovenia, nový nástroj bude k dispozícii okrem orgánov činných v trestnom konaní napr. finančnej spravodajskej jednotke, spravodajským službám alebo Kriminálnemu úradu finančnej správy. Uvedené subjekty spadajú do kategórie orgánov, ktoré sú oprávnené vyžadovať si pri svojej činnosti informácie od finančných inštitúcií spravidla za účelom zaistenia obrany a bezpečnosti štátu, ako aj významného hospodárskeho alebo finančného záujmu Slovenskej republiky alebo Európskej únie, vrátane boja proti organizovanej trestnej činnosti, korupcii, legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu alebo daňovým únikom.

Systém registra spracováva základné identifikačné údaje o majiteľoch alebo disponentoch bankových alebo platobných účtov vrátane bezpečnostných schránok. Spracovanie spočíva v súhrnnom vyhľadávaní účtov a s nimi spojených údajov vo všetkých finančných inštitúciách k osobám, ktoré sú predmetom zákonného záujmu žiadateľov. Oprávnení žiadatelia teda nebudú dostávať iné informácie ako tie, ktoré už v súčasnosti môžu od finančných inštitúcií žiadať. Návrhom sa nemení súčasné postavenie žiadateľov o informácie od finančných inštitúcií, vytvára sa len nový nástroj, ktorý predstavuje podstatne modernejší a rýchlejší technologický postup získavania údajov.

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) na žiadosť tohto úradu, ktorá súvisí s vyšetrovanou vecou a ktorá sa písomne vysvetlí, poskytnú príslušné orgány členských štátov úradu OLAF za rovnakých podmienok, aké sa vzťahujú na príslušné vnútroštátne orgány informácie dostupné v centralizovaných automatizovaných mechanizmoch uvedených v čl. 32a ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 a záznam o transakciách, ak je to absolútne nevyhnutné na účely vyšetrovania. Žiadosť úradu OLAF musí obsahovať odôvodnenie vhodnosti a proporcionality opatrenia vzhľadom na povahu a závažnosť predmetu vyšetrovania, pričom sa môže vzťahovať len na informácie uvedené v písmenách a) a b) vyššie.

Vzhľadom k tomu, že úrad OLAF v rámci svojich vyšetrovaní týkajúcich sa príjmovej časti rozpočtu Európskej únie komunikuje priamo s Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky a Kriminálnym úradom finančnej správy [bez zapojenia Úradu vlády Slovenskej republiky, ktorý plní na Slovensku úlohy koordinačného útvaru pre boj proti podvodom podľa čl. 12a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013], navrhuje sa zabezpečiť poskytovanie informácií o bankových účtoch prostredníctvom Kriminálneho úradu finančnej správy, a to aj s prihliadnutím na to, že tento orgán už v zmysle platnej legislatívy má prístup k informáciám podliehajúcim bankovému tajomstvu.

K ods. 2: Informačná smernica, ako aj V. AML smernica vyžaduje, aby príslušné orgány mali okamžitý, nefiltrovaný, bezprostredný a priamy prístup k informáciám z centralizovaných registrov bankových účtov, pričom priamy prístup je najbezprostrednejším typom prístupu k informáciám z centralizovaných registrov bankových účtov. Vzhľadom na uvedené, údaje z registra sa príslušným orgánom budú poskytovať v elektronickej podobe priamym, nepretržitým a diaľkovým spôsobom, ktoré tak požadované informácie získajú v priebehu niekoľkých minút. Neoprávnenému získaniu informácií z registra má okrem iných opatrení zabrániť jedinečný identifikátor používateľa, ktorý bude pridelený konkrétnej fyzickej osobe oprávnenej žiadať o informácie do konkrétneho konania. Používateľ bude teda môcť žiadať o poskytnutie údajov z centrálného registra účtov až po uvedení účelu vyhľadávania a po označení konania, na účely ktorého sa majú poskytnúť údaje z centrálného registra účtov. Bližšie vid' odôvodnenie k § 7.

K ods. 3: Smernica žiadnym spôsobom neupravuje vyhľadávacie parametre/kritéria, ale ustanovuje minimálne údaje, ktoré musia byť v registri uchovávané. Výpočet atribútov, po zadaní ktorých budú žiadateľovi poskytnuté údaje z registra je uvedený alternatívne, to znamená, že pre zadanie postačí príslušná informácia či sekvencia informácií, ktorá by mala viesť k jednoznačnému výsledku vyhľadávania. Ide o minimálny rozsah údajov, ktoré postačia na to, aby po ich zadaní bol register schopný stotožniť konkrétny účet a poskytnúť príslušné údaje. Z uvedeného vyplýva, že okrem údajov uvedených v odseku 3 bude možné

vyhľadávať údaje v registri aj na základe zadania neúplných údajov, resp. inej kombinácie informácií, ktoré má príslušný orgán k dispozícii.

K písm. a) a b): Číslo účtu sa navrhuje zadávať v štandardnom medzinárodnom formáte IBAN, ktorý zahŕňa kód krajiny, kontrolné číslice, kód finančnej inštitúcie, predčíslenie a základné číslo účtu. Takto zadefinované zadanie čísla účtu je pre predchádzanie chybám pri poskytovaní údajov z registra nevyhnutné. Nie však každý účet je účtom platobným, preto popri čísle účtu (ktorý je podľa predpokladaného zadania evidovaný bez IBAN) bude potrebné uvádzať aj označenie finančnej inštitúcie, u ktorej je účet vedený. Obdobný postup sa navrhuje aj pri zadaniach týkajúcich sa bezpečnostných schránok, pri ktorých je vyžadované označenie tejto schránky a identifikačných údajov finančnej inštitúcie, ktorá túto schránku prenajíma.

K písm. c): Rodným číslom sa rozumie rodné číslo pridelené fyzickej osobe príslušným orgánom SR. Ak bude v žiadosti týkajúcej sa fyzickej osoby uvedené meno a priezvisko spoločne buď s dátumom narodenia alebo adresou pobytu, register podá kompletnú informáciu o účte a jeho majiteľovi, resp. disponentovi.

K písm. d) a e): Alternatívny atribút zohľadňujúci špecifiká foriem podnikania fyzických osôb tým spôsobom, že vyžaduje zadanie obchodného mena a dátumu narodenia fyzickej osoby – podnikateľa alebo jeho identifikačného čísla, ak bolo pridelené. Pri právnických osobách bude možné zadať do registra identifikačné číslo, prípadne medzinárodný identifikátor LEI, alebo obchodné meno alebo iný názov právnickej osoby.

K ods. 4: Je bežnou praxou, že napr. v žiadostiach o právnu pomoc z cudziny nie sú všetky údaje komplexne k dispozícii (napr. v prípade fyzickej osoby meno, priezvisko, dátum narodenia, atď.). Pokiaľ by žiadateľ nemal k dispozícii buď (úplné) rodné číslo, resp. komplexné údaje, nemohol by vyhľadávať v registri. Na základe uvedeného sa ustanovuje, že v registri možno vyhľadávať aj na základe zadania neúplných údajov. Zadávať neúplné údaje možno však len vtedy, ak nie sú k dispozícii úplné údaje, a to ani po preverení týchto údajov v iných dostupných registroch (v informačných systémoch ministerstva vnútra, napr. register obyvateľov, evidencia občianskych preukazov, evidencia cudzincov a pod.). V prípade viacnásobného výstupu z registra je potom na ďalších vyšetrovacích technikách ako príslušný orgán ustáli vyhľadávaný subjekt. Obdobne postupujú orgány vynucovania práva aj v prípadoch identifikácie totožnosti, pobytu záujmovej osoby a podobne.

K ods. 5: Podmienky na pridelenie a používanie jedinečného identifikátora používateľa ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo financií.

K § 6 (Ochrana údajov)

K ods. 1 až 4 a 9: Pri prevádzkovaní registra je potrebné uplatniť také organizačné, personálne, kontrolné a technické opatrenia, aby bola zabezpečená dostatočná ochrana dát, zodpovedajúca uchovávaným informáciám. Nejedná sa pritom len o informácie o klientoch finančných inštitúcií, ale aj o informácie uvedené v žiadostiach príslušných orgánov o ich poskytnutie. V súlade s čl. 6 štvrtým bodom informačnej smernice bude ministerstvo financií, oprávnené orgány, finančné inštitúcie, Národná banka Slovenska a centrálny depozitár cenných papierov zabezpečovať pre zamestnancov odbornú prípravu z oblasti ochrany osobných údajov (školenia, poučenia o povinnosti mlčanlivosti a pod.), ktorá je súčasťou organizačných a personálnych opatrení.

Obdobné opatrenia budú povinné uplatňovať aj oprávnené osoby, ktorých zamestnanci budú do centrálneho registra pristupovať. Zároveň budú oprávnené osoby vykonávať priebežnú kontrolu zákonnosti a oprávnenosti žiadostí o sprístupnenie údajov z centrálneho registra účtov tak, aby boli splnené všetky náležitosti tohto zákona, ako aj osobitných zákonov upravujúcich ich právomoci pristupovať k údajom tvoriacim predmet bankového tajomstva a upravujúcim ich činnosť. Rovnaká povinnosť sa ukladá aj finančným inštitúciám, Národnej banke Slovenska a centrálnemu depozitáru cenných papierov.

Takto definované povinnosti týchto subjektov majú za cieľ ustanoviť a zachovávať vysoké štandardy transparentnosti a ochrany údajov, ako aj konzistentnosti údajov prijímaných a obsiahnutých v centrálnom registri a z neho následne poskytovaných.

Ministerstvo financií bude kontrolovať existenciu, spôsob a efektivitu vykonávania týchto opatrení, pričom podrobnosti o týchto opatreniach budú upravené vo všeobecne záväznom právnom predpise. Cieľom je zabezpečiť ochranu údajov vedených v registri a zabrániť ich zneužitiu.

Zavádza sa tiež kontrola plnenia povinností zo strany subjektov, ktoré majú oprávnenie vstupovať do centrálneho registra a oboznamovať sa s informáciami v ňom vedenými zo strany ministerstva financií. Tieto subjekty pri každom vstupe musia spĺňať zákonné podmienky na prístup k údajom, ktoré tvoria predmet bankového tajomstva podľa zákona o bankách. Musia tiež vytvoriť organizačné, personálne, kontrolné a iné opatrenia na zabezpečenie ochrany údajov, s ktorými sa prostredníctvom registra oboznamujú a tieto opatrenia vykonávať. Ministerstvo financií bude kontrolovať existenciu, spôsob a efektivitu vykonávania týchto opatrení, pričom podrobnosti o týchto opatreniach budú upravené vo všeobecne záväznom právnom predpise. Cieľom je zabezpečiť ochranu údajov vedených v registri a zabrániť ich zneužitiu.

K ods. 5 až 7: Osobné údaje uchovávané v registri sú chránené aj podľa GDPR a zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Dozorovú funkciu bude vykonávať Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky. Na ochranu dát pred prípadným neoprávneným prístupom budú využité vysoké technologické štandardy.

S ohľadom na účel registra podlieha táto ochrana zvláštnemu režimu podľa čl. 23 ods. 1 GDPR, resp. § 30 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov. V práve členského štátu sa prostredníctvom legislatívneho opatrenia môže obmedziť rozsah povinností a práv dotknutých osôb, pokiaľ jeho ustanovenia zodpovedajú právam a povinnostiam ustanovených v nariadení GDPR, ak takéto obmedzenie rešpektuje podstatu základných práv a slobôd a je nevyhnutným a primeraným opatrením s cieľom zaistiť národnú bezpečnosť, obranu a verejnú bezpečnosť, predchádzanie trestným činom, ich vyšetrovanie, odhaľovanie alebo stíhanie alebo výkon trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti.

Na základe uvedeného a v súlade s čl. 18 informačnej smernice sa preto ustanovuje, že fyzická osoba bude mať právo na prístup k osobným údajom okrem informácie, ktorému oprávnenému orgánu a kedy boli poskytnuté údaje uchovávané o tejto osobe v centrálnom registri účtov. Iná ako fyzická osoba (fyzická osoba podnikateľ, právnická osoba) bude mať takisto právo bezplatne sa raz ročne oboznámiť s informáciami, ktoré sú o nej uchovávané v centrálnom registri účtov. Záznamy o žiadostiach o poskytnutie údajov z centrálneho registra účtov sa budú uchovávať päť rokov od ich vytvorenia.

K ods. 8: Explicitne sa ustanovuje, že údaje poskytnuté do alebo z registra účtov zostávajú predmetom bankového tajomstva, resp. chránenými údajmi.

K § 7 (Vedenie logov)

K ods. 1: Ide o transpozíciu čl. 6 prvého bodu informačnej smernice, ktorý ukladá členským štátom zaistiť vedenie logov vždy, keď určené príslušné orgány získajú informácie o účtoch, resp. bezpečnostných schránkach z registra a vyhľadávajú v ňom. S cieľom zamedzenia prípadnému zneužitiu údajov z registra sa teda navrhuje uchovávať tzv. logy, ktoré pojmovo možno vymedziť ako záznamy o priebehu činnosti priebehu používateľa v automatizovanom informačnom systéme. Navrhované ustanovenie obsahuje taxatívny výpočet údajov, ktoré logy budú obsahovať. Každý dopyt musí obsahovať označenie orgánu podľa § 5 ods. 1 a 2 (finančná spravodajská jednotka, Kriminálny úrad finančnej správy atď.), dátum a čas vyhľadávania, označenie konania, na účely ktorého sa poskytnú údaje, typ zadaných vyhľadávacích údajov a jedinečný identifikátor výsledkov, ako aj označenie konkrétnej fyzickej osoby, ktorá v mene žiadateľa o údaje z registra požiadala a prijala výsledky vyhľadávania, a to predovšetkým z dôvodu možnosti overenia oprávnenosti a splnenia ďalších osobitných podmienok pre vyžiadanie údajov z registra.

K ods. 2 a 5: Navrhované ustanovenie transponuje čl. 6 tretí bod informačnej smernice. Použiteľnosť logov je obmedzená na monitorovaciu činnosť ochrany osobných údajov a kontroly prípustnosti žiadosti a zákonnosti spracúvania osobných údajov a na zaistenie ich bezpečnosti. Pre jednotlivé procesy zostáva zachovaný aj súčasný rezortný a všeobecný systém kontroly či procesného dohľadu. Napríklad lustrácie v Policajnom zbore (v akejkoľvek podobe) preveruje Úrad inšpekčnej služby, pričom preukázaná neoprávnená lustrácia má za následok disciplinárne konanie a následné ukončenie služobného pomeru. Rovnako neoprávnená lustrácia bankových informácií zo strany konkrétnej fyzickej osoby je už v súčasnosti trestným činom podľa § 264 a § 326, resp. § 374 Trestného zákona, zodpovednostný proces a jeho vyvodzovanie je preto zrejmé. V prípade neoprávnenej manipulácie s údajmi v registri alebo hackerského útoku teda nastupujú zodpovednostné vzťahy vyplývajúce z príslušných právnych predpisov. Sankcie pre prevádzkovateľa registra a oprávnené orgány za porušenie zákona vyplývajú napr. z § 104 zákona o ochrane osobných údajov.

K ods. 3: Ustanovením dochádza k transpozícii čl. 6 tretieho bodu informačnej smernice a upravuje sa minimálna doba uchovávania logov od ich vytvorenia. S ohľadom na závažnosť prípadného súvisiaceho protiprávneho konania konkrétneho zamestnanca sa doba uchovávania týchto informácií v intenciách smernice stanovuje na 10 rokov. V prípade potreby na účely monitorovania a kontroly oprávnenosti dopytov, ktoré prebieha, je možné logy uchovávať aj dlhšie ako v minimálne stanovenej dobe.

K ods. 4: Navrhované ustanovenie transponuje čl. 6 druhý bod informačnej smernice. Pravidelná kontrola logov sa ukladá zodpovednej osobe ministerstva financií. Na žiadosť možno logy sprístupniť aj Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky ako dozornému orgánu zriadenému osobitným predpisom.

Nad rámec systémovej kontroly logov zo strany ministerstva financií sa navrhuje možnosť poskytnúť logy na účely vnútornej kontroly jednotlivých orgánov, ktoré môžu kontrolovať používateľov. Napríklad v rámci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky by sa tým prepojil mechanizmus kontroly prípadov lustrácií v centrálnom registri účtov s už zavedeným a

fungujúcim interným systémom pravidelných kontrol, ktoré sa uskutočňujú náhodným výberom prístupov policajtov, pričom sa kontroluje úplnosť vedenia údajov v povinnej administratívnej pomôcke policajta, existencia spisu, ktorý je podkladom pre lustráciu a jej dôvodnosť, ako i prítomnosť lustrovaných informácií v predmetnom spise.

Prístup k údajom v centrálnom registri účtov bude teda podľa návrhu zákona prísne regulovaný. Každá osoba z oprávnených orgánov bude mať pridelený svoj jednoznačný identifikátor, pred lustráciou v registri bude musieť uviesť účel, na ktorý vyhľadáva údaje a označenie konania. Každé vyhľadávanie bude následne logované, a teda spätne dohľadateľné a kontrolovateľné z hľadiska dodržania oprávnenosti a zákonnosti. Okrem toho je posilnená aj externá kontrola vo forme každoročnej správy, ktorú bude ministerstvo financií predkladať výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet podľa § 10 ods. 2 návrhu zákona.

K § 8 (Dohľad)

Upravuje sa dohľad iba nad plnením povinností finančných inštitúcií a centrálného depozitára cenných papierov vo vzťahu k registru, teda nie nad jeho vlastnou činnosťou. Orgánom dohľadu bude Národná banka Slovenska, ktorá podľa zákona o dohľade nad finančným trhom vykonáva dohľad nad dohliadanými subjektmi finančného trhu, pričom dohliada na dodržiavanie ustanovení tohto zákona, osobitných zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na dohliadané subjekty alebo na ich činnosti, ako aj na dodržiavanie ustanovení právne záväzných aktov Európskej únie, ktoré sa vzťahujú na dohliadané subjekty alebo na ich činnosti, ak to ustanovujú tieto právne záväzné akty. Národná banka Slovenska má zodpovedajúcim spôsobom upravené vnútorné kontrolné mechanizmy, navrhovanou úpravou nedochádza k významnej zmene v jej súčasných právomociach voči finančným inštitúciám.

Samotný dohľad a kontrola bude zameraná na dodržiavanie lehôt, v rámci ktorých sa majú príslušné údaje a informácie do registra zasielať a na úplnosť a pravdivosť zasielaných údajov a informácií. Národná banka Slovenska má fungujúci útvar dohľadu nad finančným trhom, ktorý vykonáva dohľad na mieste alebo dohľad na diaľku, uskutočňuje konanie a rozhodovanie v prvom stupni vo veciach dohľadu, resp. plní ďalšie úlohy zverené Národnej banke Slovenska pri dohľade nad finančným trhom. Na účely výkonu dohľadu sa Národnej banke Slovenska umožňuje prístup k údajom v registri obdobne ako oprávneným orgánom uvedeným v § 5.

K § 9 (Sankcie)

V súvislosti so zavedením nových povinností finančným inštitúciám, návrh zákona pre prípad ich neplnenia ustanovuje možnosť uložiť finančnej inštitúcii sankciu vo forme pokuty, ak finančná inštitúcia neposkytne do registra na zápis kompletne, úplné alebo pravdivé údaje alebo v zákonnej lehote, resp. neposkytne údaje na zápis do registra vôbec. Upravuje sa teda správny delikt spočívajúci v nesplnení oznamovacej povinnosti finančnej inštitúcie voči registru, ako donucovací nástroj k riadnemu plneniu tejto povinnosti.

Zmyslom je zabezpečiť úplnosť a aktuálnosť obsahu registra. Navrhuje sa horná hranica sankcie až do výšky do výšky 500 000 eur, s ohľadom na spektrum finančných inštitúcií, aby tak napĺňala svoju preventívnu a odradzujúcu funkciu. Ako vhodné protikorupčné opatrenie pri koncipovaní zákonov sa osvedčilo zavádzanie aj dolných sadzieb pokút, preto v prípade

opakovaného porušenia do dvoch rokov sa ustanovuje pokuta s dolnou hranicou od 100 000 do 1 000 000 eur.

Vzhľadom na to, že uvedené sankcie majú plniť úlohu výchovnú, ako aj represívnu, pričom subjektmi tohto deliktu budú hospodársky silné finančné inštitúcie, najmä banky, nemožno uvedenú výšku pokuty považovať za neprimeranú.

Keďže na kontrolnú činnosť vykonávanú Národnou bankou Slovenska formou dohľadu sa subsidiárne vzťahuje osobitný predpis, nie je potrebné túto časť samostatne upravovať možnosťou uloženia opatrení k odstráneniu nedostatkov.

K § 10 (Súhrnná správa o prevádzke)

Zavádza sa povinnosť Ministerstva financií Slovenskej republiky vypracovať správu o prevádzke registra za každý kalendárny rok, pričom informácie v správe budú zozbierané a selektované podľa orgánov využívajúcich tento register. V správe budú súhrnné štatistické údaje o jeho prevádzke vrátane počtu vyhľadávaní podľa oprávnených orgánov, popisu prijatých opatrení podľa § 6 ods. 1 až 3 a informácie o finančných nákladoch spojených s prevádzkou registra. Správa bude každoročne prerokúvaná výborom Národnej rady Slovenskej republiky pre financie a rozpočet. Parlamentná kontrola má v demokratickej spoločnosti nepochybne svoje miesto a význam, pretože predstavuje formu kontroly vykonávanú zástupcami občanov Slovenskej republiky a zároveň je zárukou toho, že podávanie správy o prevádzke a vyžití centrálného registra účtov nebude len formálnou záležitosťou. Predkladaním správy výboru Národnej rady Slovenskej republiky teda dôjde k posilneniu kontrolných mechanizmov.

K § 11 (Prechodné ustanovenia)

Prechodné ustanovenie ustanovuje konkrétny dátum samotného začatia prevádzky centrálného registra účtov (1. január 2023), ako aj to, aby bolo zasielanie údajov finančnými inštitúciami naviazané až na vykonávací predpis, ktorý upraví podrobnosti o zasielaní údajov do registra a ktorý by mal byť vydaný do 1. júla 2022. Finančné inštitúcie, Národná banka Slovenska a centrálny depozitár cenných papierov začnú do centrálného registra účtov zasielať údaje, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli, a to za päť rokov predchádzajúcich uvedeniu centrálného registra do prevádzky, ak ich evidujú vo svojich systémoch, a to do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti vykonávacieho predpisu,.

Podrobnosti prvotného zasielania údajov, ako aj zasielania zmien do spustenia centrálného registra účtov na vyhľadávanie a následné zasielanie zmien údajov upraví vykonávací predpis, na príprave ktorého bude ministerstvo financií intenzívne spolupracovať so všetkými zainteresovanými subjektmi.

K § 12 (Splnomocňovacie ustanovenie)

V splnomocňovacom ustanovení sa upravuje splnomocnenie pre Ministerstvo financií Slovenskej republiky na vydanie vykonávacieho predpisu (vyhlášky) k návrhu zákona, pričom sa pre ministerstvo zavádza aj lehota na jeho vydanie.

K § 13 a prílohe (Transpozičné ustanovenie a transpozičná príloha)

Návrh zákona transponuje smernicu (EÚ) 2015/849, smernicu (EÚ) 2018/843, smernicu (EÚ) 2019/1153 a smernicu (EÚ) 2021/514.

K čl. II (zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách)

K bodu 1 (§ 91 ods. 4)

Prelamuje sa bankové tajomstvo vo vzťahu ku Kriminálnemu úradu finančnej správy na účely poskytnutia informácií Európskemu úradu boja proti podvodom (OLAF) podľa zákona o centrálnom registri účtov. Povinnosť poskytovať úradu OLAF informácie dostupné v centralizovaných automatizovaných mechanizmoch uvedených v čl. 32a ods. 3 V. AML smernice a záznamy o transakciách, ak je to absolútne nevyhnutné na účely vyšetrovania, vyplýva z čl. 7 ods. 3a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013.

K bodu 2 (§ 91 ods. 5)

V súčasnosti neexistuje povinnosť finančnej inštitúcie reagovať na žiadosť bezodkladne napriek tomu, že smernice Európskej únie vyžadujú rýchlu výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov. Uvedený postup častokrát znemožňuje konanie orgánov vynucovania práva bez zbytočného odkladu tak, ako vyžadujú príslušné smernice Európskej únie, napr. pri činnosti finančnej spravodajskej jednotky, v prípade operatívneho preverovania, pri zaistení výnosov atď.

Ak oprávnený orgán z centrálneho registra účtov zistí, ktoré finančné inštitúcie vedú ku konkrétnemu klientovi účty, následne je potrebné získať aj ďalšie informácie, ktoré sú predmetom bankového tajomstva. Vzhľadom na to, že v súčasnosti je priemerná lehota vybavovania dožiadaní cca dva mesiace a viac, je potrebné určiť lehotu, v ktorej bude finančná inštitúcia povinná požadované informácie poskytnúť príslušnému orgánu. V praxi pôjde o tie údaje, ktoré bude mať finančná inštitúcia k dispozícii bez potreby ďalšieho spracovania, napr. údaj o zostatku na účte, pričom takéto dožiadanie je podané elektronicky prostredníctvom osobitného informačného systému automatizovaným spôsobom dohodnutým medzi príslušnými orgánmi a bankami a pobočkami zahraničných bánk, resp. záujmovým združením bánk a pobočiek zahraničnej banky a aj údaje potrebné na identifikáciu príslušnej záležitosti sú vyhotovené v elektronickej, štruktúrovanej podobe umožňujúcej ich automatizované spracovanie. Aby bolo možné automatizované spracovanie dožiadania do nasledujúceho pracovného dňa, upravuje sa, aby dožiadaná banka alebo pobočka zahraničnej banky nebola povinná overovať dodržiavanie prípustného rozsahu, existenciu predchádzajúceho schválenia dožiadania zo strany príslušných orgánov alebo iných obmedzení (napr. existencia rozhodnutia alebo poverenia) vyplývajúcich zo zákona o bankách alebo iných právnych predpisov (napr. Trestný poriadok a pod.). Za dodržiavanie týchto skutočností je zodpovedný príslušný orgán, resp. osoba, ktorá podáva toto dožiadanie.

Zmyslom právnej úpravy je teda zabezpečiť rýchly prístup k informáciám pre tie orgány verejnej moci, ktoré ich pre svoju efektívnu činnosť potrebujú získať v čo najkratšom čase tak, aby boli schopné operatívne reagovať na presuny finančných prostriedkov. Operatívne zistenie základných údajov zefektívni nielen činnosť finančnej spravodajskej jednotky, ale aj činnosť slovenských justičných orgánov pri vybavovaní žiadostí o právnu pomoc, ktorých predmetom je zaistenie peňažných prostriedkov na účte. Rýchle zistenie dodatočných informácií má mimoriadny význam pri operatívnom konaní príslušných orgánov v oblasti

boja proti financovaniu terorizmu a tiež aj pri naplnení požiadavky konať bez zbytočného odkladu v prípade vykonávania administratívneho zaistovania na základe požiadaviek sankčného režimu Organizácie spojených národov, resp. Európskej únie a ďalších procesov, ktoré predpokladá zákon č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií. Na účely zabezpečenia efektívneho odhaľovania a vyšetrovania trestných činov sa preto navrhuje zavedenie lehoty jeden pracovný deň na poskytnutie ďalších údajov, ktoré sú obsiahnuté v správe o záležitostiach klienta, berúc do úvahy jednak zákonné lehoty platné napr. pre Policajný zbor pri neodkladných a zaistovacích úkonoch a súčasne rešpektujúc skutočnosť, že bankový sektor pracuje v štandardnom rovnomerne rozvrhnutom čase v pracovných dňoch. Podrobnosti o tejto bezodplatnej výmene informácií sa upravujú v samostatnej dohode medzi Slovenskou bankovou asociáciou a oprávnenými orgánmi. V tejto dohode budú špecifikované najmä technické požiadavky na systém automatizovanej elektronickej výmeny informácií.

Cieľom uvedenej úpravy je aj plnenie programového vyhlásenia vlády a hodnotiacej správy výboru MONEYVAL s cieľom zavádzať efektívne finančné vyšetrovanie.

K bodu 3 (§ 91 ods. 14)

V § 91 ods. 14 sa zosúladujú ustanovenia o bankovom tajomstve s ustanoveniami navrhovaného zákona o centrálnom registri účtov, ktorých sa dotýka bankové tajomstvo.

K čl. III (zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch)

Z dôvodu zabezpečenia právnej istoty, ako aj zosúladenia s návrhom zákona o centrálnom registri účtov (čl. I) a taktiež so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách sa navrhuje doplniť zákon o cenných papieroch, ktorý ustanovuje, ktorým subjektom je centrálny depozitár, člen a obchodník s cennými papiermi povinný podať informáciu o chránených skutočnostiach.

K čl. IV (zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu)

K bodu 1 [§ 4 ods. 2 písm. i)]

V súlade s požiadavkou výboru MONEYVAL, podľa ktorého definícia neobvyklej obchodnej operácie nie je v súlade s odporúčaním FATF č. 20, pretože neodkazuje na „peňažné prostriedky, ktoré môžu byť výnosmi z trestnej činnosti a zároveň sa vzťahuje iba na finančné prostriedky alebo majetok, ktorý má byť/bol použitý na financovanie terorizmu, namiesto toho, aby „súvisel“ s financovaním terorizmu“, dochádza k precizovaniu definície neobvyklej obchodnej operácie. Za neobvyklú obchodnú operáciu sa bude považovať aj obchod, pri ktorom je odôvodnený predpoklad, že finančné prostriedky alebo majetok je výnosom z trestnej činnosti alebo súvisí s financovaním terorizmu.

K bodu 2 [§ 6 ods. 3 písm. c)]

Slovenskej republike bol výborom MONEYVAL v rámci V. kola hodnotenia vytýkaný nedostatok v definícii rodinných príslušníkov politicky exponovaných osôb, ktorá nezahŕňa súrodencov politicky exponovaných osôb, ktorí sú súčasťou minimálnej normy uvedenej v usmernení FATF. Navrhovaným ustanovením sa v súlade s odporúčaním FATF č. 12

rozširuje okruh politicky exponovaných osôb o súrodencov fyzickej osoby, ktorej je zverená významná verejná funkcia.

K bodu 3 [§ 9 písm. p) a q)]

Predmetným novelizačným bodom dochádza k transpozícii čl. 2 bodov 5 a 11 informačnej smernice, kde sa navrhuje doplnenie definície pojmov finančná informácia a finančná analýza. Tieto pojmy zahŕňajú všetky informácie, ktoré finančná spravodajská jednotka získala pri svojej činnosti, t. j. údaje o obchodných vzťahoch alebo obchodoch, o prevodoch finančných prostriedkov, informácie o osobách, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom zúčastnili na obchode a pod. Na základe získaných informácií finančná spravodajská jednotka vypracúva operačnú analýzu zameranú na jednotlivé prípady a konkrétne ciele alebo na príslušné vybrané informácie, a to v závislosti od typu a objemu získaných poskytnutých informácií a očakávaného využitia informácií po ich poskytnutí, ako aj strategickú analýzu, v ktorej sa rieši pranie špinavých peňazí, ako aj trendy a vzorce financovania terorizmu. Predmetné finančné informácie a finančné analýzy budú predmetom výmeny informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi rôznych členských štátov vrátane FIU či národnou jednotkou Europolu, a to za podmienok uvedených v § 26 ods. 5 až 7 a § 28.

K bodu 4 [§ 10 ods. 1 písm. b)]

Uvedená zmena vyplynula z požiadaviek výboru MONEYVAL, podľa ktorého AML zákon nevyžaduje overenie konečného užívateľa výhod na základe údajov zo spoľahlivých a dôveryhodných zdrojov tak, aby povinná osoba uspokojivo vedela, kto je konečný užívateľ výhod. V prípade, ak na základe hodnotenia rizík existuje vyššie riziko legalizácie alebo financovania terorizmu, povinná osoba sa nesmie spoliehať výlučne na údaje získané z registra právnických osôb, resp. vyhlásením klienta a bude musieť vynaložiť všetko potrebné úsilie na overenie informácií týkajúcich sa identifikácie konečného užívateľa výhod aj iným zákonným spôsobom, napr. využitím informácií z registra partnerov verejného sektora alebo z iných dostupných registrov, ak existujú, prípadne z iných zdrojov (napr. z informácií z internetu, z informácií už evidovaných povinnou osobou a primárne využije klientovu povinnosť súčinnosti).

K bodu 5 [§ 10 ods. 1 písm. c)]

Ustanovenie je potrebné upraviť z dôvodu zapracovania požiadaviek výboru MONEYVAL. Navrhované znenie je v súlade s povinnosťou upravenou v odporúčaní FATF č. 10.8, ktoré stanovuje povinným osobám porozumieť, v rámci základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, povahe podnikateľskej činnosti svojho klienta. Táto povinnosť prichádza samozrejme do úvahy iba v tých prípadoch, keď klient vykonáva podnikateľskú činnosť.

K bodu 6 [§ 10 ods. 1 písm. g)]

Ide o sprecizovanie už existujúcej povinnosti vykonávať priebežné monitorovanie obchodného vzťahu. Úpravou ustanovenia sa zabezpečí efektívnejšie uplatňovanie zásady KYC (Know Your Customer – poznaj svojho klienta), ktorej dôsledné dodržiavanie zo strany povinných osôb je jedným z najdôležitejších nástrojov slúžiacich predchádzaniu legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu.

Legislatívna zmena spočíva v komparácii vykonaných obchodov klientom so zdrojom finančných prostriedkov a majetku použitých pri obchodnom vzťahu alebo obchode. Úpravou ustanovenia sa docieli zosúladenie s odporúčaním FATF č. 10.7 a odstráni sa nedostatok, ktorý bol Slovenskej republike vytknutý zo strany výboru MONEYVAL.

K bodu 7 (§ 10a ods. 2)

V súlade s odporúčaním FATF č. 24.9, podľa ktorého sú právnické osoby povinné viesť údaje o svojom konečnom užívateľovi výhod aj po dobu päť rokov odo dňa, kedy právnická osoba zanikne, alebo inak prestane existovať, bola do § 10a ods. 2 doplnená povinnosť uchovávať údaje o konečnom užívateľovi výhod po dobu piatich rokov od zániku právnickej osoby. Úpravou uvedeného ustanovenia sa zároveň odstráni nedostatok identifikovaný výborom MONEYVAL.

K bodu 8 (§ 11 ods. 4)

Za účelom odstránenia nesprávnej transpozície čl. 15 ods. 3 IV. AML smernice sa navrhuje doplniť nový odsek, ktorý výslovne stanoví povinnosť vykonávať pri zjednodušenej starostlivosti povinnej osoby vo vzťahu ku klientovi monitorovanie obchodov alebo obchodných vzťahov tak, aby bolo možné zistiť neobvyklú obchodnú operáciu. Doterajšia právna úprava stanovovala povinnosť v § 11 ods. 3 zákona vykonať identifikáciu klienta a overiť, či podľa informácií o klientovi alebo obchode, ktoré má povinná osoba k dispozícii, nie je podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva neobvyklú obchodnú operáciu, a či ide o zjednodušenú starostlivosť. Európska komisia však zastáva názor, že uvedená transpozícia čl. 15 ods. 3 IV. AML smernice je nesprávna, nakoľko sa výslovne nevyžaduje od povinných osôb, aby vykonávali „dostatočné monitorovanie“ (t. j. sústavné sledovanie vrátane pozorného preskúmavania transakcií a obchodných vzťahov).

Posudzovanie pripravovaných aj vykonávaných obchodov v rámci priebežného monitorovania obchodného vzťahu je špecifické tým, že obchodný vzťah už vznikol a trvá. Nejde teda o prvý kontakt s klientom a povinná osoba môže zohľadniť existujúci rizikový profil klienta a históriu ním vykonaných obchodov. Uvedený postup, vrátane overovania úplnosti a platnosti údajov a informácií, ako aj povinnosť klienta tieto predkladať povinnej osobe, tvoria základ priebežného monitorovania obchodného vzťahu. Tento druh monitorovania si vyžaduje vytváranie rizikových profilov klientov a ich rozdelenie do rizikových kategórií s ohľadom na možné riziko legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. V súlade s rizikovo orientovaným prístupom si povinná osoba vytvorí rôzne kritériá neobvyklosti obchodných operácií klientov, ktoré budú oddeľovať určité úrovne procesu monitorovania, zodpovedajúce stupňu rizikovosti operácií uskutočňovaných klientmi. Stanovené kritériá alebo limity, definované povinnou osobou na tento účel, musia byť pravidelne prehodnocované, aby bolo možné určiť ich primeranosť voči zisteným úrovňam rizík. Pre posudzovanie obchodov sú v rámci priebežného monitorovania obchodného vzťahu dôležité tie pripravované alebo vykonávané obchody klienta, ktoré sa nezhodujú so známou alebo očakávanou aktivitou klienta. Z uvedeného vyplýva, že nastavenie určitého stupňa monitorovania obchodného vzťahu bude mať charakter kvantitatívnej, ako aj kvalitatívnej zmeny v úkonoch vykonávaných konkrétnou povinnou osobou.

K bodom 9 a 10 (§ 12 ods. 2)

Podľa § 12 ods. 1 v spojení s § 20a AML zákona je povinnosťou povinnej osoby vykonávať hodnotenie rizík, ktoré zároveň zohľadňuje národné hodnotenie rizík podľa § 26a AML zákona a vysporiadava sa s tam identifikovanými rizikami s ohľadom na poskytované produkty povinnej osoby, ich rizikovosť, účel a spôsoby poskytovania vrátane procesných nastavení a kontrol v rozličných štádiách procesu, ako aj po samotnom uzavretí procesu. Rizikové faktory v rámci hodnotenia rizík je povinná osoba povinná určiť najmä podľa typu klienta, účelu, pravidelnosti a dĺžky trvania obchodného vzťahu alebo príležitostného obchodu mimo obchodného vzťahu, typu produktu, hodnoty a spôsobu uskutočnenia obchodu a rizikovosti krajiny alebo zemepisnej oblasti, ku ktorej sa obchodné vzťahy alebo obchody vzťahujú. Ak klient nie je fyzicky prítomný na účely identifikácie a overenia identifikácie a existuje vyššie riziko legalizácie alebo financovania terorizmu, povinná osoba je povinná vykonať zvýšenú starostlivosť podľa § 12 ods. 2 písm. a) AML zákona.

Nakoľko v prípadoch, keď nie je klient fyzicky prítomný na účely identifikácie a overenia identifikácie môže dochádzať k prípadom zneužívania identity, čo potvrdila aj doterajšia prax, výnimka z overenia identifikácie tvárou v tvár sa podľa navrhovaného ustanovenia použije za splnenia podmienok uvedených v pôvodnom bode 1 (vykonanie identifikácie klienta prostredníctvom ďalších dokumentov, údajov alebo informácií a vykonanie ďalších opatrení na overenie alebo potvrdenie predložených dokumentov) v spojení s jednou nasledovných alternatív:

- a) vyžiadanim si písomného potvrdenia od inej banky, zahraničnej banky, ktorá pôsobí na území členského štátu alebo finančnej inštitúcie, ktorá pôsobí na území členského štátu, že je jej klientom (o existencii zmluvného vzťahu medzi bankou, resp. finančnou inštitúciou a takýmto klientom, pričom takéto potvrdenie musí obsahovať aj všetky identifikačné údaje klienta v rozsahu podľa § 7 zákona, ktoré iná banka alebo finančná inštitúcia zistila, overila (§ 8), resp. aktualizovala pri vykonaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi);
- b) zabezpečením vykonania prvej platby prostredníctvom účtu vedeného na meno klienta v banke alebo v zahraničnej banke pôsobiacej na území členského štátu, pričom klient musí predložiť doklad preukazujúci existenciu takéhoto účtu (napr. kópiu uzatvorenej zmluvy k tomuto účtu) alebo
- c) overením identifikácie klienta v rozsahu, v akom to umožňuje poskytovanie platobnej iniciačnej služby alebo služby informovania o platobnom účte inou povinnou osobou, ak bola touto povinnou osobou vykonaná aspoň základná starostlivosť podľa § 10.

Stanovené podmienky je potrebné považovať za zákonné minimum, ktoré je nevyhnutné splniť, a navyše je na každej povinnej osobe, ktorá bude výnimku využívať, aby si nastavila ďalšie bezpečnostné opatrenia ako z hľadiska ochrany pred legalizáciou a financovaním terorizmu, tak aj z dôvodu svojej vlastnej obchodnej bezpečnosti. Zodpovedajúcim opatrením môže byť napríklad doručenie potvrdzujúceho listu o uzavretí zmluvy na adresu, ktorú má klient uvedenú v zaslaných dokladoch, overenie ďalších informácií o klientovi z iných dostupných zdrojov, prípadne zavedenie ďalších obmedzení, napríklad obmedzenie hodnoty obchodu a pod.

Zistenie a overenie totožnosti klienta sa vykoná na základe dokumentov, údajov alebo informácií získaných zo spoľahlivého a nezávislého zdroja [čl. 13 ods. 1 písm. a) IV. AML smernice], pričom musí byť dostatočným spôsobom zabezpečené, aby klient ani nikto v jeho mene nevykonával transakcie, pokiaľ nie sú úplne splnené uvedené požiadavky (čl. 14 ods. 3 IV. AML smernice). Takýmto spoľahlivým a nezávislým zdrojom by mali byť predovšetkým prostriedky elektronickej identifikácie, ako ich upravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu.

Tento postup bude treba upraviť na konkrétne podmienky u povinných osôb tak, aby boli splnené všeobecné podmienky identifikácie klienta a hľadisko bezpečnosti. Preto bude vhodné napríklad stanoviť spôsob zasielania identifikačných údajov klientom vo forme kópií (scanu) určených typov dokladov, prípadne i niekoľkých dokladov, preukazujúcich totožnosť, a ďalších potrebných informácií.

K bodu 11 [§ 15 písm. a)]

Výborom MONEYVAL bol identifikovaný nesúlad s odporúčaním FATF č. 10.19, keďže požiadavka na odmietnutie uzatvorenia obchodného vzťahu, resp. vykonania konkrétneho obchodu neexistuje v prípadoch, kedy povinná osoba nemôže vykonať iné požadované opatrenia povinnej starostlivosti, ako napríklad vykonávanie priebežnej základnej starostlivosti [§ 10 ods. 1 písm. g) AML zákona]. Cieľom navrhovaného znenia ustanovenia je úprava možnosti odmietnuť vykonanie konkrétneho obchodu alebo ukončiť obchodný vzťah v prípade, ak povinná osoba nemôže vykonať základnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi v plnom rozsahu podľa § 10 ods. 1, tzn. bez ohľadu na dôvod, pre ktorý ju nemôže vykonať (napr. ak v rámci priebežného monitorovania obchodného vzťahu povinná osoba zistí, že vykonávané obchody nie sú v súlade s poznatkami povinnej osoby o klientovi, jeho obchodnom profile a prehľade možných rizík spojených s klientom, prípadne ak z dôvodu neposkytnutia súčinnosti klientom nebude môcť zabezpečiť aktualizáciu dokumentov, údajov alebo informácií, ktoré má povinná osoba k dispozícii o klientovi).

K bodu 12 [§ 18 ods. 8 písm. b)]

Ide o odstránenie nesprávnej transpozície čl. 39 ods. 4 IV. AML smernice, ktorá ustanovuje výnimky z povinnosti zachovávať mlčanlivosť medzi určenými povinnými osobami, pričom výnimka sa vzťahuje na osoby, ktoré vykonávajú svoje profesionálne činnosti, a to „aj ako zamestnanci“, v rámci tej istej právnickej osoby alebo väčšej štruktúry, ku ktorej osoba patrí a ktorá má spoločné vlastníctvo, riadenie alebo kontrolu dodržiavania právnych predpisov. Podľa názoru Európskej komisie súčasné znenie § 18 ods. 8 písm. b) AML zákona sa nevzťahuje na osoby, ktoré vykonávajú činnosť mimo zamestnaneckého vzťahu.

K bodu 13 (§ 19 ods. 2)

Navrhovanou úpravou § 19 ods. 2 AML zákona sa odstraňuje nesprávna transpozícia čl. 40 ods. 1 písm. b) IV. AML smernice, ktorý vyžaduje, aby členské štáty uchovávali dokumenty a informácie (podporné dôkazy a záznamy o transakciách) pozostávajúce z originálnych dokumentov alebo kópií prípustných pre súdne konanie podľa uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sú potrebné na identifikáciu transakcií, počas obdobia piatich rokov od ukončenia obchodného vzťahu s klientom alebo od dátumu príležitostnej transakcie. Podľa názoru Európskej komisie je súčasné znenie § 19 ods. 2 AML zákona všeobecnejšie, keďže sa v ňom uvádza povinnosť uchovávať všetky údaje a písomné doklady o obchode počas piatich rokov od dátumu vykonania obchodu. Takáto zákonná úprava ovplyvňuje podľa komisie súlad zákona so smernicou, keďže výsledkom je kratšie obdobie než v IV. AML smernice, podľa ktorej by sa dané obdobie piatich rokov malo začať až po ukončení obchodného vzťahu (a nie od dátumu vykonania daného konkrétneho obchodu).

K bodu 14 (§ 19 ods. 3)

Navrhovaná zmena reflektuje požiadavku čl. 40 ods. 1 druhý pododsek IV. AML smernice, aby finančná spravodajská jednotka v prípade ďalšieho uchovávaní údajov a písomných dokladov vykonala dôkladné posúdenie potreby a primeranosti tohto uchovávaní.

K bodu 15 (§ 19 ods. 6)

Cieľom navrhovaného ustanovenia je zosúladiť zákonnej úpravy s odporúčaním FATF č. 11.2 a tým odstrániť nedostatok identifikovaného výborom MONEYVAL. Určuje sa okruh údajov, ktoré by mali povinné osoby uchovávať, a to aj s ohľadom na potrebu spätnej rekonštrukcie prípadov legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo financovania terorizmu. Požiadavka na preukázateľnosť určuje, že údaje, ktoré sú povinnou osobou uchovávané, musia umožniť rekonštruovať jednotlivé obchody a postupy s nimi spojené, a to dokázateľným spôsobom, nakoľko práve povinné osoby bývajú častokrát dopytované zo strany orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti so zabezpečovaním dôkazov.

K bodu 16 (§ 20 ods. 1)

V súvislosti s povinnosťou vypracovať a aktualizovať program vlastnej činnosti povinnej osoby bol zo strany výboru MONEYVAL vytýkaný nedostatok spočívajúci v absencii zohľadnenia veľkosti povinnej osoby, ako aj zmeny právnej úpravy v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu v súlade s odporúčaním FATF č. 18.1. Keďže úprava povinnosti aktualizovať program vlastnej činnosti v súvislosti so zmenou zákona prostredníctvom prechodných a záverečných ustanovení zákona, bola považovaná za nedostatočnú, navrhuje sa explicitne ustanoviť uvedenú povinnosť priamo v § 20, ktorý upravuje vypracovanie a aktualizáciu programu vlastnej činnosti.

K bodu 17 [§ 20 ods. 2 písm. k)]

Ustanovením povinnosti zriadiť za účelom kontroly, ak je to opodstatnené rozsahom a povahou povinnej osoby, nezávislý útvar, ktorý je priamo podriadený štatutárnemu orgánu povinnej osoby, sa docieľi zosúladiť s odporúčaním FATF č. 18.1 písm. d), podľa ktorého sú finančné inštitúcie povinné zriadiť nezávislý audit na testovanie systému AML/CFT.

K bodu 18 (§ 20a ods. 2)

Výborom MONEYVAL bol Slovenskej republike vytknutý nesúlad s odporúčaním FATF č. 1.10, spočívajúci v absencii mechanizmov na poskytovanie informácií o hodnotení rizika príslušným orgánom. Určením povinnosti poskytnúť na požiadanie hodnotenie rizík finančnej spravodajskej jednotke sa odstráni vyššie uvedený nesúlad.

K bodu 19 (§ 20a ods. 3)

Uvedené ustanovenie je potrebné upraviť z dôvodu požiadavky výboru MONEYVAL, podľa ktorého sa povinnosť uplatňovať celoskupinové programy AML/CFT má vzťahovať na pobočky a dcérske spoločnosti nachádzajúce sa nielen na území tretieho štátu, ktorý nie je členským štátom Európskej únie alebo štátom tvoriacim Európsky hospodársky priestor, ale aj na pobočky a dcérske spoločnosti nachádzajúce sa v členských štátoch Európskej únie. AML zákon takisto neobsahuje povinnosť zabezpečiť pri uplatňovaní skupinových stratégií a postupov, ochranu osobných údajov a zachovávanie dôvernosti vymenených informácií.

K bodu 20 (§ 21 ods. 2)

Navrhovaná úprava má za cieľ odstrániť nesprávnu transpozíciu čl. 42 IV. AML smernice, ktorý vyžaduje, aby sa výmena informácií uskutočňovala prostredníctvom bezpečných kanálov a zároveň aby bola zabezpečená dôvernosť informácií.

K bodu 21 (§ 21 ods. 5)

Navrhované ustanovenie predstavuje transpozíciou čl. 45 ods. 5 IV. AML smernice, v zmysle ktorého povinné osoby sú povinné vo svojich pobočkách alebo v dcérskych spoločnostiach, ktoré sa nachádzajú na území tretieho štátu vykonávať opatrenia povinnej starostlivosti v súlade s požiadavkami práva Európskej únie. Ak právne predpisy tretieho štátu nedovoľujú vykonávanie takýchto opatrení, povinná osoba je povinná prijať dodatočné opatrenia podľa nariadenia Komisie (EU) 2019/758. Ak tieto dodatočné opatrenia pre celoskupinové politiky a postupy nie sú dostatočné, príslušné orgány domovského členského štátu by mali vykonať ďalšie opatrenia dohľadu.

Z uvedeného dôvodu sa dopĺňa výslovná úprava postupu orgánov dohľadu, ak opatrenia prijaté podľa § 21 ods. 5 nie sú dostatočné. V takom prípade bude finančná spravodajská jednotka alebo Národná banka Slovenska oprávnená uložiť povinnej osobe opatrenia k náprave, ktoré budú zahŕňať požiadavku, aby pobočka alebo dcérska spoločnosť nezakladala alebo ukončila obchodné vzťahy, nevykonávala obchody, prípadne aby ukončila pôsobenie v danej tretej krajine.

K bodu 22 [§ 26 ods. 2 písm. a)]

Predmetným novelizačným bodom dochádza k transpozícii informačnej smernice, ako aj čl. 32 ods. 8 IV. AML smernice, podľa ktorého analytická funkcia FIU pozostáva z operačnej analýzy a zo strategickej analýzy, ktoré sú predmetom výmeny medzi príslušnými vnútroštátnymi, resp. zahraničnými orgánmi. Táto povinnosť je stanovená aj v odporúčaní FATF č. 29.

Finančné informácie a finančné analýzy zahŕňajú všetky informácie, ktoré finančná spravodajská jednotka získala pri svojej činnosti, t. j. údaje o obchodných vzťahoch alebo obchodoch, o prevodoch finančných prostriedkov, informácie o osobách, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom zúčastnili na obchode a pod. Na základe získaných informácií finančná spravodajská jednotka vypracúva operačnú analýzu zameranú na jednotlivé prípady a konkrétne ciele alebo na príslušné vybrané informácie, a to v závislosti od typu a objemu získaných poskytnutých informácií a očakávaného využitia informácií po ich poskytnutí, ako aj strategickú analýzu, v ktorej sa rieši pranie špinavých peňazí, ako aj trendy a vzorce financovania terorizmu. Predmetné finančné informácie a finančné analýzy budú predmetom výmeny informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi rôznych členských štátov vrátane FIU, či národnou jednotkou Europolu, a to za podmienok uvedených v § 26 ods. 5 až 7 a § 28.

K bodu 23 [§ 26 ods. 2 písm. o)]

Uvedené ustanovenie je potrebné upraviť z dôvodu zapracovania požiadavky výboru MONEYVAL. Táto povinnosť je stanovená v odporúčaní FATF č. 19, podľa ktorého krajiny by mali mať zavedené účinné opatrenia na zaistenie toho, že finančné inštitúcie budú

informované o slabých stránkach a nedostatkoch systémov zameraných na AML/CFT v iných štátoch. Na základe uvedeného finančná spravodajská jednotka bude zverejňovať na svojom webovom sídle nielen zoznam krajín, ktoré Európska komisia určila za vysokorizikové, ale aj zoznam iných štátov, ktoré podľa dôveryhodných zdrojov nemajú účinné systémy proti legalizácii alebo financovaniu terorizmu.

K bodu 24 (§ 26 ods. 3)

Navrhovaná zmena reflektuje požiadavku IV. AML smernice a odporúčanie FATF č. 29, aby finančná spravodajská jednotka bola operačne nezávislá a samostatná, čo znamená, aby bola oprávnená vykonávať svoje funkcie slobodne, vrátane samostatného rozhodovania o analýze, požadovaní a šírení konkrétnych informácií.

Uvedené ustanovenie je potrebné upraviť aj z dôvodu zapracovania požiadavky výboru MONEYVAL, podľa ktorého predmetné ustanovenie „predstavuje potenciálne ohrozenie operačnej nezávislosti finančnej spravodajskej jednotky a môže ohroziť dodržiavanie požiadaviek na mlčanlivosť.“ Na základe uvedeného sa ustanovuje, že informácie a podklady budú štátnym orgánom, ktoré plnia úlohy na úseku ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu odstupované iba v súvislosti s plnením ich zákonom uložených úloh v boji proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti.

K bodu 25 (§ 26 ods. 5 a 6)

S cieľom zvýšiť právnu istotu a operačnú účinnosť sa stanovujú pravidlá pre posilnenie spolupráce finančnej spravodajskej jednotky s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (definovanými v predmetnom ustanovení) pri výmene a preverovaní finančných informácií a finančných analýz potrebných pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní a stíhaní závažnej trestnej činnosti, ktorá je definovaná v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (Európskej únie) 2016/794 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol). Vzhľadom na potrebné záruky ochrany údajov a citlivosť finančných údajov, ktoré finančná spravodajská jednotka získava a analyzuje, ustanovuje sa typ a rozsah informácií, ktoré sa môžu vymieňať medzi ňou a určenými príslušnými orgánmi, ako aj medzi určenými príslušnými orgánmi rôznych členských štátov.

Zároveň sa v súlade s čl. 7 a 10 informačnej smernice upravuje spôsob a postup finančnej spravodajskej jednotky pri výmene týchto informácií s uvedenými orgánmi. Údaje získané v rámci tejto spolupráce môžu byť použité iba za podmienok, ktoré určí finančná spravodajská jednotka, pričom použitie informácií na iné účely alebo ich poskytnutie iným orgánom bude podmienené jej súhlasom.

Každé odmietnutie poskytnutia informácií alebo súhlasu k využitiu k iným účelom musí FSJ odôvodniť. Spravidla pôjde o obmedzenie poskytovania informácií a podkladov príslušným orgánom, ktoré môže byť dočasné, počas toho, ako prebieha spracovanie neobvyklej obchodnej operácie alebo trestné konanie, ktoré s ohľadom na účel zákona má v takomto prípade prednosť pred poskytnutím informácií. Pri poskytovaní informácií a podkladov je potrebné zvažovať i oprávnené záujmy ďalších subjektov, ktorých sa týka hlásenie o neobvyklej obchodnej operácii alebo ďalšiu činnosť finančnej spravodajskej jednotky (čl. 32 ods. 5 IV. AML smernice).

Výmena informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a zahraničnými orgánmi s porovnateľnou vecnou pôsobnosťou sa bude uskutočňovať prostredníctvom zabezpečenej elektronickej komunikácie, ktorá poskytuje vysokú úroveň bezpečnosti.

K bodu 26 (§ 26 ods. 8 a 9)

Navrhovaným odsekom 8 sa vytvára právny rámec, ktorým sa finančnej spravodajskej jednotke umožní žiadať relevantné údaje uchovávané určenými príslušnými orgánmi za účelom predchádzania praniu špinavých peňazí, súvisiacim predikatívnym trestným činom a financovaniu terorizmu. Pod pojmom súvisiace predikatívne trestné činy možno rozumieť trestné činy uvedené v čl. 2 prvom bode smernice (EÚ) 2018/1673, t. j. akýkoľvek druh trestnej účasti na spáchaní akéhokoľvek trestného činu, za ktorý možno v súlade s vnútroštátnym právom uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie spojené s odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby viac ako jeden rok, alebo v prípade členských štátov, ktoré majú vo svojich právnych systémoch stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby za trestné činy, akékoľvek trestného činu, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie spojené s odňatím slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby viac ako šesť mesiacov. V každom prípade sa za trestnú činnosť považujú trestné činy v rámci presne vymenovaných kategórií.

Ustanovuje sa zároveň výnimka z povinnosti poskytnúť finančnej spravodajskej jednotke na jej žiadosť informácie, ak by poskytnutím informácií došlo k ohrozeniu plnenia konkrétnych úloh spravodajských služieb podľa zákona o Vojenskom spravodajstve alebo zákona o Slovenskej informačnej službe, keďže splnením informačnej povinnosti v plnom rozsahu by mohlo dôjsť k ohrozeniu údajov uchovávaných v evidenciách týchto služieb. Účelom je zabezpečiť ochranu plnenia konkrétnych spravodajských úloh, zdrojov, prostriedkov, totožnosti príslušníkov spravodajských služieb alebo osôb konajúcich v ich prospech a zamedziť ohrozeniu medzinárodnej spolupráce spravodajstva pri súčasnom zachovaní navrhovanej formy poskytovania informácií v prospech finančnej spravodajskej jednotky.

V odseku 9 navrhovaná zmena reflektuje požiadavku IV. AML smernice a odporúčanie výboru MONEYVAL, aby finančná spravodajská jednotka uplatňovala pri svojej činnosti také organizačné, personálne, technické a iné opatrenia, ktoré zaručia, že s informáciami získanými pri jej činnosti podľa zákona nepríde do styku nepovoláná osoba.

K bodu 27 (§ 26a ods. 3)

Uvedená zmena vyplynula z požiadaviek výboru MONEYVAL, podľa ktorého AML zákon neupravuje žiadne časové limity pre aktualizáciu národného hodnotenia rizík. Navrhovaným ustanovením sa v súlade s odporúčaním FATF č. 10 ustanovuje povinnosť aktualizovať národné hodnotenie rizík tak, aby bolo predložené vláde Slovenskej republiky na schválenie najneskôr štyri roky od jeho predchádzajúceho schválenia.

K bodu 28 (§ 27 ods. 1)

Navrhovanou úpravou sa odstraňuje nesprávna transpozícia čl. 44 ods. 2 písm. a) IV. AML smernice vytykána Európskou komisiou, podľa ktorej AML zákon neobsahuje povinnosť viesť údaje o veľkosti a význame rôznych sektorov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti IV. AML smernice vrátane počtu subjektov a osôb a hospodárskeho významu každého sektora. Na základe uvedeného finančná spravodajská jednotka bude viesť aj údaje o veľkosti

a význame rôznych sektorov vrátane počtu subjektov a osôb hospodárskeho významu každého sektora, ktoré získa prostredníctvom národného hodnotenia rizík v § 26a AML zákona, na ktorom sa podieľajú tiež povinné osoby a iné subjekty, ktoré sú povinné viesť tieto údaje podľa osobitných predpisov a následne ich poskytnúť finančnej spravodajskej jednotke pri vykonávaní národného hodnotenia rizík.

K bodu 29 (§ 28 ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie nových odsekov § § 26 a následné prečíslovanie doterajšieho odseku 5.

K bodu 30 (§ 28 ods. 5 a 6)

V odseku 5 ide o transpozíciu čl. 11 až 13 informačnej smernice, ktorá v preambule uvádza, že s cieľom poskytovať Europolu informácie potrebné na vykonávanie jeho úloh by mal každý členský štát umožniť, aby jeho FIU odpovedali na žiadosti Europolu o finančné informácie, finančné analýzy a informácie o bankových účtoch podané prostredníctvom národnej ústredne Europolu uvedeného členského štátu prípadne prostredníctvom priameho kontaktu. Nemala by sa však ohroziť operačná nezávislosť a samostatnosť FIU, ktoré by mali aj naďalej samy rozhodovať o tom, či poskytnú požadované informácie alebo analýzy. Na spôsob a postup finančnej spravodajskej jednotky pri výmene týchto informácií sa primerane vzťahujú nové ustanovenia § 26 ods. 5 až 7.

V odseku 6 sa odstraňuje nesprávna transpozícia čl. 56 IV. AML smernice, ktorá vyžaduje, aby v rámci medzinárodnej spolupráce finančné spravodajské jednotky používali chránené komunikačné kanály. Takýmito sa rozumejú najmä Egmontská bezpečná sieť (Egmont Secure Web), ako aj FIU.NET (sieťové pripojenie FIU členských štátov), resp. SIENA.

K bodu 31 (§ 33 ods. 1)

Cieľom navrhovanej úpravy je odstránenie nesprávnej transpozície čl. 59 ods. 2 písm. e) IV. AML smernice, ktorý členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby správne sankcie a opatrenia, ktoré sa môžu uplatniť v prípadoch uvedených v čl. 59 ods. 1 IV. AML smernice, zahŕňali maximálne správne peňažné sankcie vo výške aspoň dvojnásobku sumy benefitu vyplývajúceho z porušenia, ak takýto benefit možno určiť, alebo najmenej 1 000 000 eur. Keďže slovo „benefit“ má pôvod v anglickom jazyku a v predpisoch tvoriacich súčasť slovenského právneho poriadku sa štandardne nepoužíva, v texte zákona bol použitý iný pojem štátneho jazyka v kodifikovanej podobe s totožným alebo približne rovnakým významom, a to neoprávnený prospech.

K bodu 32 (§ 33 ods. 2)

Taktiež ide o transpozíciu čl. 59 ods. 3 písm. a) IV. AML smernice, keďže § 33 ods. 2 AML zákona neupravuje maximálne správne peňažné sankcie vo výške aspoň 10 % celkového ročného obratu podľa poslednej dostupnej účtovnej závierky schválenej riadiacim orgánom, prípadne podľa poslednej dostupnej konsolidovanej účtovnej závierky schválenej riadiacim orgánom konečného materského podniku, tak ako to vyžaduje IV. AML smernica. Text AML zákona je precizovaný vzhľadom na skutočnosť, že materská účtovná jednotka môže byť v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve oslobodená od povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, ako aj vzhľadom na terminológiu používanú v zákone o

účtovníctve. Podľa § 6 ods. 4 zákona o účtovníctve materská účtovná jednotka zostavuje v prípadoch podľa § 22 účtovnú závierku aj za skupinu účtovných jednotiek bez ohľadu na ich sídlo (konsolidovaný celok) ako konsolidovanú účtovnú závierku, pričom do skupiny účtovných jednotiek patrí materská účtovná jednotka a všetky jej dcérske účtovné jednotky.

K bodu 33 (§ 33 ods. 5)

V odseku 5 sa mení doterajšie vymedzenie objektívnej lehoty na uloženie pokuty. Podľa platného zákona môže finančná spravodajská jednotka pokutu uložiť do troch rokov odo dňa, keď porušenie povinnosti finančná spravodajská jednotka zistila, najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Takáto právna úprava sa v praxi ukázala ako nevyhovujúca, a to vzhľadom na krátkosť lehoty a zložitosť správneho konania. Charakter objektívnej lehoty uvedenej v § 33 ods. 5 AML zákona je prekluzívny a jej márnym uplynutím zaniká správnomu orgánu právo na uloženie sankcie za správny delikt, aj keď z vykonaného dokazovania v správnom konaní je preukázané, že k porušeniu zákonných povinností došlo. V súčasnej dobe je v praxi mnohokrát veľmi problematické dodržať objektívnu lehotu na uloženie správneho deliktu, ktorá je stanovená v dĺžke piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo, keďže správny poriadok nepozná zastavenie plynutia prekluzívnej lehoty, napríklad v prípade podania opravného prostriedku, o ktorom odvolací orgán rozhoduje do 60 dní. Rovnako na podanie žaloby je stanovená lehota dva mesiace odo dňa doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pričom k prerušeniu plynutia prekluzívnej lehoty dochádza až podaním tejto žaloby. Účelom tejto právnej úpravy je zabrániť situácii, aby v dôsledku uplynutia päťročnej objektívnej lehoty došlo k zániku deliktuálnej zodpovednosti povinnej osoby. K takýmto situáciám dochádza najmä v prípadoch zrušenia rozhodnutia správneho orgánu, kde po doručení všetkých spisov správneho orgánu nie je dostatok času na ďalšie konanie o uloženie sankcie, hoci pre to sú splnené všetky zákonné podmienky. Na základe uvedeného sa navrhuje predĺženie objektívnej lehoty na sedem rokov.

Navrhované predĺženie objektívnej lehoty z päť na sedem rokov je potrebné aj vzhľadom na charakter sankcionovaných porušení AML zákona, keďže tieto sú vždy viazané na porušenie povinností povinných osôb pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu. Tieto úzko súvisia s trestným činom legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 234 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona, kde je uvedené, že kto neoznámi alebo neohlási, napriek tomu, že taká povinnosť mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že iný spáchal trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 alebo § 233a alebo trestný čin financovania terorizmu podľa § 419c, alebo neobvyklú obchodnú operáciu, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov. Podľa § 87 ods. 1 písm. c) Trestného zákona trestnosť tohto činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je desať rokov. Predĺženie objektívnej premlčacej lehoty na sedem rokov má za cieľ to, aby v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu došlo k zblíženiu lehoty zániku trestnej a deliktuálnej zodpovednosti, čo vzhľadom na neustále sa zvyšujúcu komplikovanosť a časovú náročnosť správneho konania v praxi prinesie viac času na samotné objasnenie, ako aj prípadné uloženie sankcie pri porušení povinností povinných osôb.

K bodu 34 (§ 33a ods. 1)

Doterajšia právna úprava týkajúca sa zverejnenia právoplatného rozhodnutia o uložení sankcie za správny delikt, bola vo vzťahu k finančnej spravodajskej jednotke v rovine jej možnosti a nie povinnosti, čo malo za následok vyhodnotenie transpozície čl. 60 ods. 1 IV. AML smernice zo strany Európskej komisie ako nesprávnej. Navrhované znenie reflektuje na vyššie uvedený článok smernice a stanovuje povinnosť finančnej spravodajskej jednotke uložiť povinnej osobe popri pokute za správne delikty uvedené v § 33 ods. 1 a 2 aj sankciu zverejnenia právoplatného rozhodnutia o uložení sankcie za správny delikt, avšak s prihliadnutím k povahe a závažnosti, ako aj k okolnostiam spáchaného správneho deliktu.

K bodu 35 (§ 33a ods. 3)

Možnosti finančnej spravodajskej jednotky na odloženie zverejnenia rozhodnutia o uložení sankcie, zverejnenia anonymizovaného rozhodnutia alebo nezverejnenia rozhodnutia sa dopĺňajú aj o ohrozenie prebiehajúceho trestného konania.

K bodu 36 (§ 35b)

Navrhovaná zmena reflektuje odporúčanie výboru MONEYVAL č. 21, podľa ktorého ak finančné inštitúcie a ich riaditelia, úradníci a zamestnanci v dobrej viere oznámia svoje podozrenie finančnej spravodajskej jednotke, mali by byť chránení zákonom pred trestnoprávnou a občianskoprávnou zodpovednosťou za porušenie akéhokoľvek obmedzenia zverejnenia informácií, ktoré ustanovuje zmluva alebo akékoľvek legislatívne, regulačné alebo správne ustanovenie.

K bodu 37 (príloha č. 1)

Transpozičná príloha sa dopĺňa o smernicu (EÚ) č. 2019/1153.

K bodu 38 [príloha č. 2 prvý bod písm. f)]

Navrhuje sa sprecizovať znenie bodu 1 písm. f) prílohy č. 2 vzhľadom na to, že klienti, ktorí počas trvania obchodného vzťahu využívajú intenzívne hotovosť (bez ohľadu na to, či sú podnikateľskými subjektmi) predstavujú významné riziká prania špinavých peňazí. Preto obchodné vzťahy s vysokou úrovňou hotovostných obchodov bude považované za faktor vyššieho rizika.

K bodu 39 [príloha č. 2 prvý bod písm. h)]

Slovenskej republike bol výborom MONEYVAL vytýkaný nesúlad s odporúčaním FATF č. 10.13, podľa ktorého by finančné inštitúcie mali byť povinné zaradiť príjemcu zo životného poistenia ako relevantný rizikový faktor. Zaradením klienta, ktorý je osobou oprávnenou zo životného poistenia medzi rizikové faktory vo vzťahu ku klientovi prílohy č. 2 zákona, sa odstráni zistený nedostatok a zároveň sa zabezpečí súlad s odporúčaním FATF č. 10.13.

K čl. V (zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe)

Vzhľadom na navrhované zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 3a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 prostredníctvom Kriminálneho úradu finančnej správy je potrebné zároveň primerane novelizovať o finančnej správe tak, aby sa informácie

podliehajúce bankovému tajomstvu poskytovali Kriminálnemu úradu finančnej správy, a to na účely ich poskytnutia Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF).

K čl. VI (účinnosť)

Účinnosť zákona sa navrhuje vzhľadom na dĺžku legislatívneho procesu na 1. máj 2022.